

Bilag 1 – Forholdet mellem Ny Miljøledelse og energibesparelser i BUF

Formålet med dette notat er, at beskrive sammenhængen mellem de budgetterede energibesparelser i BUF og *Implementering og drift af ny plan for miljøledelse i BUF 2008 - 2012* (jf. BUU dagsorden d. 4. juni 2008).

Stort besparelspotentiale i BUF

For at belyse besparelspotentialet i BUF præsenteres her forskellige bud på, hvor meget der kan spares:

- **Adfærdsændringer:** Energiselskaberne inden for gas, fjernvarme og el påpeger, at kommunale daginstitutioner ofte kan opnå en energibesparelse på 10-15 % alene ved adfærdsændringer¹.
- **Investeringer:** Af et pilotprojekt om energibesparelser i Københavns Kommune gennemført i samarbejde med Københavns Energi og DONG fremgår det, at der ved at gennemføre investeringer med en simpel tilbagebetalingstid på under ét år, kan spares i gennemsnit 6 % af energiforbruget.
- **Sammenligning af nøgletal:** I Københavns Kommune er elforbrug pr. m² i daginstitutionerne foreløbigt beregnet til omtrent 43 kWh/m² og for varmekonsumet er tallet 130 kWh/m² i 2007². Sammenlignes de Københavnske forbrugstal med nøgletal fra de 25 % mindst forbrugende børnehaver i Danmark fremgår det, at de Københavnske daginstitutioner bruger omtrent 50 % mere el pr. m² og omtrent 40 % mere varme pr. m² (se nedenstående tabel). Den store forskel mellem de Københavnske daginstitutioners forbrugstal og de mindst forbrugende børnehavers tal indikerer, at der er et stort besparelspotentiale.

Børnehaver - Nøgletal i kWh/m²:

2006	25% mindste	50% middel	75% største	KK- daginst. gennemsnit
El	20,2	41,5	73,4	43
Fj.varme	80,1	157,7	307,9	130
Naturgas	85,6	152,6	242,9	

lene (undtaget KK. tallene) er fra www.energiuide.dk og seret på forbrugsoplysninger fra 104 kommuner³

Konklusion: Alene ved adfærdsændringer er det ofte muligt at spare hele 10-15 %. Derudover vurderes det, at der gennem investeringer med simpel tilbagebetalingstid på under 1 år i gennemsnit kan spares yderligere 6 % på energiudgifterne. Skeles derimod til nøgletalssammenligningen synes besparelspotentialet i de københavnske institutioner, at være endnu større. Dermed vurderer forvaltningen, at en gennemsnitlig energibesparelse på 8-10 % er mulig gennem en systematisk og målrettet indsats.

Hvordan sikres den nødvendige indsats?

En vigtig udfordring i forbindelse med energibesparelserne i BUF er, hvordan ledere og personale motiveres og opnår tilstrækkelig viden til at komme godt i gang med besparelserne og vedligeholde dem. At opnå vedholdende energibesparelser gennem ændret adfærd kræver en fælles og ihærdig

¹ Kilde: http://www.energiuiden.dk/branchebrochurer/89151_sparekatalog_teknforvaltning.pdf - Til teknisk forvaltning: Råd til energigevinst. *Energibesparelser i kommunale daginstitutioner*

² Nøgletallene for Københavns Kommunes daginstitutioner er fejlbehæftet og derfor kun vejledende.

³ Kilde: <http://www.energiuiden.dk/> (under nøgletal/Offentlige/Børnehave)

arbejdsindsats i hver eneste institution og skole. Om adfærdsændringerne og energibesparelserne skriver energiselskaberne:

”Erfaringerne viser, at det er svært, og at det kræver både kræfter og motivation at ændre vaner⁴.”

”For at opnå energibesparelser er det en god ide at arbejde målrettet og systematisk med energiforbruget,⁵”

Her kan miljøledelse spille en afgørende rolle. Med miljøledelse har ledere og medarbejdere netop et målrettet og systematisk værktøj til at gennemføre besparelsesprojektet.

Med Ny Miljøledelse skal alle de allerede certificerede enheder omlægges til det nye system og de resterende kommunale enheder skal som minimum have påbegyndt implementeringen i 2009. Dermed bliver enhederne tilbudt kurser og vejledning om miljøledelse og energibesparelse i 2009.

Mere konkret kan indførelse af Ny Miljøledelse hjælpe enhederne med opnåelse af energibesparelserne på følgende måder:

- Kurser med fokus på arbejdet med energibesparelser og motivation
- Særlige kurser for enhedernes ejendomsfunktionærer/pedeller
- Miljøkonsulenterne udleverer diverse konkrete vejledninger om, hvordan der kan arbejdes med energirigtig adfærd og energirigtige indkøb i BUF
- Miljøkonsulenterne vil i samarbejde med BUFs Bygningskontor udpege og vejlede om lette og billige tekniske løsninger
- Miljøledelse vil sikre en synlighed af enhedernes præstationer som fremmer motivationen
- Miljøkonsulenterne udarbejder konkrete forslag til handleplaner for opnåelse af energibesparelser, som enhederne kan følge
- Indførelse af en overskuelig systematik til løbende miljøforbedringer

Implementering af Ny Miljøledelse i alle kommunale enheder i BUF i 2009, herunder kurser, vejledninger og motivationsfremmende aktiviteter, vil uden tvivl betyde en væsentlig forøget besparelse på energiområdet allerede i 2009.

⁴ Kilde: http://www.energiuiden.dk/branchebrochurer/89537_sparekatalog_daginstitutioner.pdf

⁵ Energiråd til vuggestuer. Elselskaberne i Danmark